

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 2 lutego 2023 r.

ZPS.I.431.25.2022.AKB2

**Siostra
Ewa Hirsz
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej w Kopernikach
Koperniki 17
48-303 Nysa**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 9-10, 17-18 oraz 23 listopada 2022 r. w Domu Pomocy Społecznej w Kopernikach prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi, przeprowadzono kontrolę kompleksową w zakresie jakości usług świadczonych przez Dom oraz oceny zasadności zarzutów podniesionych w skardze na działalność Domu w zakresie realizacji usług opiekuńczych.

Szczegółowe wyniki kontroli przedstawiono w protokole. W kontrolowanym obszarze działalność Domu oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W wyniku kontroli ustalono, że:

- 1) Dom świadczy usługi w zakresie potrzeb bytowych określone § 6 ust.1 pkt 2 w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 poz. 734)¹, niemniej w związku ze skargami w zakresie jakości posiłków, w celu oceny ich zasadności, Wojewoda zwrócił się do właściwego w tym zakresie organu tj. Powiatowego Inspektora Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Nysie, o przeprowadzenie kontroli w zakresie jakości żywienia;
- 2) Dom świadczy usługi opiekuńcze i wspomagające zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz § 6 ust.1 pkt 10 rozporządzenia w sprawie dps. Niemniej, w ww. zakresie stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:
 - a) rzadkich kąpieli mieszkańców,

¹ Nazywane w dalszej części wystąpienia rozporządzeniem w sprawie dps.

- b) incydentalnego zamykania od zewnątrz pokoi, zamieszkiwanych przez nielogicznych mieszkańców, którzy często bez wyraźnej potrzeby wychodzą ze swoich pokoi,
 - c) traktowania mieszkańców przez personel w sposób pobłażliwy, „z góry”, mówienie na „ty” bez uzyskania zgody w tym zakresie,
 - d) konieczności uzyskiwania zgody personelu na wyjście poza teren DPS,
 - e) nie ustalania przez pracownika socjalnego Domu przed przyjęciem osoby do dps jej aktualnej sytuacji w miejscu zamieszkania, zgodnie z § 11 rozporządzenia w sprawie dps;
- 3) Dom umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych przysługujących im na podstawie odrębnych przepisów;
- 4) Dom spełnia warunki efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających zgodnie z zapisami § 6 rozporządzenia sprawie dps w zakresie pracowników socjalnych, zapewnienia kontaktu z psychologiem i psychiatrą, wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego. Niemniej, w ww. zakresie stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:
- a) nie spełnienia wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych w Domu wynikającego z § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie dps,
 - b) nie uczestniczenia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego co najmniej raz na dwa lata w szkoleniach na temat praw mieszkańca domu oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami, w których obowiązek uczestnictwa wynika z § 6 ust 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie dps;
- 5) w procedurach regulujących funkcjonowanie Domu, znajdują się zapisy, które naruszają prawa mieszkańców;
- 6) zarzuty zawarte w skardze dotyczące nieprawidłowego sposobu opieki przez Dom wobec Pani J. R. oraz na złego funkcjonowania Domu – znalazły częściowe uzasadnienie tj. w kwestii:
- a) zamykania mieszkanki w pokoju wbrew jej woli,
 - b) przemęczenia i braku czasu personelu Domu na wystarczającą opiekę nad mieszkańcami,
 - c) braku chodzika dla Pani J. R.

W pozostałych kwestiach zarzuty postawione w skardze nie znajdują uzasadnienia, bądź okazały się nie do zweryfikowania w trakcie kontroli przeprowadzonej przez służby wojewody.

Stwierdzone nieprawidłowości, z uwagi na ich charakter i wagę nie stanowią podstawy do negatywnej oceny jednostki, niemniej wpływają na obniżenie jakości usług świadczonych przez Dom wobec mieszkańców.

Za przyczyny powstałych nieprawidłowości uznano:

- 1) niedostateczną znajomość przepisów regulujących funkcjonowanie domów pomocy społecznej tj. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021, poz. 2268 ze zm.)² oraz rozporządzenia w sprawie dps,
- 2) nie przestrzeganie ww. przepisów regulujących funkcjonowanie domów pomocy społecznej,
- 3) brak systematycznych szkoleń pracowników na temat praw mieszkańca domu pomocy społecznej, kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami,
- 4) niewystarczający nadzór dyrektora nad pracownikami Domu.

W związku z powyższym, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,

zalecam:

- 1) świadczenie usług opiekuńczych stosownie do zapisów zawartych w art. 55 ustawie o pomocy społecznej, z uwzględnieniem w szczególności wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Domu oraz stopienia ich fizycznej i psychicznej sprawności, w tym w szczególności:
 - a) nie zamykanie od zewnątrz pokoi mieszkańców,
 - b) zagwarantowanie mieszkańcom stosownie do ich potrzeb systematycznych kąpiele,
 - c) traktowanie i odnoszenie się do mieszkańców przez personel z szacunkiem i godnością, w tym zaprzestanie mówienia do mieszkańca per „ty”, bez uprzednio uzyskanej zgody w tym zakresie,
 - d) zaprzestanie praktyki uzyskiwania zgody personelu na wyjście mieszkańców poza teren domu pomocy społecznej,
 - e) zabezpieczenie mieszkańców mających trudności z poruszaniem się w odpowiedni sprzęt/akcesoria pomocnicze,
 - f) dostosowanie czasu pracy pracowników do potrzeb mieszkańców;
- 2) dokonywanie przez pracowników socjalnych Domu przed przyjęciem osoby do dps ustaleń dot. jej aktualnej sytuacji w miejscu zamieszkania, zgodnie z § 11 rozporządzenia w sprawie dps;
- 3) zatrudnienie odpowiedniej liczby pracowników socjalnych, o której mowa w § 6 ust 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej;
- 4) organizowanie, stosownie do § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie dps, co najmniej raz na dwa lata szkoleń dla wszystkich pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego na temat praw mieszkańców domu, kierunków prowadzonej terapii oraz metod pracy z mieszkańcami;
- 5) weryfikację oraz uaktualnienie zapisów procedur regulujących funkcjonowanie Domu, by wyeliminować w nich treści naruszające prawa mieszkańców.

² Nazywana w dalszej części wystąpienia ups.

Pouczenie

1. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
2. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
3. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.
4. Informację o sposobie wykonania zalecenia należy przesłać do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, na adres: ul. Piastowska 14, 45-082 Opole.
5. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w punkcie 1, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.
6. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.
7. Organ, o którym mowa w ust. 6, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach.

Z up. Wojewody Opolskiego

Mieczysław Wojtaszek

Dyrektor

Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej

Pismo otrzymują:

s. Regina Pobiedzińska

Przełożona Prowincjonalna Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi

Prowincja Św. Józefa - Poznańska

60-233 Poznań

ul. Niegolewskich 23